

miljøsamarbejde, som en række af konventionerne jo allerede er udtryk for.

Vi vil også – hvor det er relevant og i pagt med de igangværende FN-reformbestræbelser – styrke det allerede eksisterende samarbejde om bæredygtig udvikling med andre relevante aktører som Verdensbanken, UNDP, UNEP, den globale miljøfacilitet m.fl. og NGO-verdenen. Sidstnævnte er vigtig, også som led i den folkelige forankring, som klart er nødvendig for at fremme en bredere forståelse for bæredygtighed.

Danida vil på miljøområdet styrke sine brede internationale kontakter, herunder ikke mindst til udsatte udviklingslande som små østater og de fattigste ulande. Det er meget vigtigt at imødegå risikoen for en yderligere opsplittning i verden i retning af, at miljøet bliver de rige landes særlige problem. Vi bør tværtimod af al kraft bidrage til erkendelsen af, at såvel fattigdommen som miljøproblemerne udgør en fælles trussel og en fælles udfordring, som Nord og Syd bør møde i et mere tillidspræget og fremadrettet samarbejde end det, der hidtil har kunnet lade sig realisere.

Forhandling

Martin Glerup (S):

I 1992 blev den bæredygtige udvikling sat på dagsordenen i Rio, og FN's ekstraordinære UNGASS-forsamling i New York i år har bidraget til at følge op på Rio og har medvirket til, at den bæredygtige udvikling forsæt er sat højt på den internationale dagsorden.

Vi husker stadig talerne fra Blair og Clinton og alle de andre prominente ledere fra det meste af verden, og de var gode. Men mødet afdækkede jo desværre, at mange af intentionerne fra Rio ikke var og stadig ikke er opfyldt. På nogle områder er det gået fremad, men på mange, mange områder er udviklingen gået i den forkerte retning, og det er jo afgørende, at vi får vendt den udvikling.

Hovedkonklusionen fra UNGASS er, at det går for langsomt med at bekæmpe fattigdommen i udviklingslandene og dermed gavne det globale miljø. Det er stærkt utilfredsstillende, at det er tilfældet, og den konklusion kæder to meget vigtige aspekter sammen, nemlig udvikling og miljø. Det er to sider af samme sag, som skal løses sammen og ikke hver for sig.

Verdens befolkning vokser stadig eksplosivt, mest i de fattigste områder i verden. Her er fødevarerproduktionen lav, og den fattige befolkning er ikke sikret adgang til ressourcerne på lige fod med vi andre. De fattige kæmper tværtimod ofte en daglig kamp for at overleve, en kamp, som hovedsagelig består i at skaffe mad på bordet og tøj på kroppen. Maden på bordet skaffer de ved at rydde store skovområder i jagten på landbrugsjord og brændsel, men de områder bliver jo hurtigt udpint, og nye områder, bl.a. i regnskoven, bliver fældet. Resultatet er, at der årligt ryddes regnskov svarende til 2½ gange Danmarks areal med de miljømæssige konsekvenser, det medfører.

De fattige bønder bliver hurtigt fanget i en ond cirkel, hvor kampen for overlevelse fører til hensynsløs rovdrift på naturen. Der er mange andre eksempler på, at fattigdom, miljøødelæggelse og handelsmæssig udnyttelse hænger sammen i en ond cirkel, som er svær at bryde, og det er derfor afgørende, at vi fastholder det internationale samfunds forpligtelse til gennem finansiel støtte at hjælpe udviklingslandene, så vi både får mindsket den fattigdom og de miljøødelæggelser, som kampen for overlevelse medfører.

I Rio vedtog stats- og regeringscheferne i 1992 Konventionen om Biologisk Mangfoldighed og Skoverklæringen. Desværre står det rigtig skidt til på de områder. Skovpanelets anbefalinger bør afspejles i dansk udviklingsbistand og miljøbistand, og samtidig skal der ydes en målrettet indsats for at følge de vedtagelser op.

Energi er, som det blev nævnt af ministrene, en grundlæggende forudsætning for et lands udvikling. Uden tilstrækkelig energiforsyning kan økonomisk og social udvikling ikke komme i gang, og derfor vil stigende velstand betyde markant stigende energiforbrug. Mange steder i verden vokser forbruget allerede nu eksplosivt.

Den bæredygtige udvikling bør styrkes både nationalt og internationalt, og regeringen skal gå aktivt ind i arbejdet for at styrke det internationale samarbejde om miljømæssig energiforsyning. Men arbejdet med at vende udviklingen skal ikke kun være rettet mod udbygning af den globale opfølgingsstrategi; der er også grund til at feje for egen dør, og det sker jo gennem opstramningen af »Agenda 21«-arbejdet, hvor kommunerne får øgede forpligtelser til at redegøre for, hvor langt man er kommet i det vigtige arbejde, og hvor befolkningen gerne skulle spille aktivt med.